- *Το σχολείο των γυναικών* του Μολιέρου στο Θέατρο της οδού Κυκλάδων –

Σχολείο θεατών...

της Ειρήνης Μ. Μουντράκη

Το να παρακολουθεί κανείς από έναν δημιουργό την σκηνική πραγμάτωση ενός κειμένου που γράφτηκε το 1662 με τέτοια ευκολία και αμεσότητα σαν να πρόκειται για ένα έργο που γράφτηκε μόλις χτες αλλά ταυτόχρονα το έργο να κουβαλά τη σοφία και την εμπειρία των παραστάσεων, των αναζητήσεων και των σκέψεων που το προίκισαν τα χρόνια του, νομίζω ότι δύναται να δοθεί ως ο ορισμός του να είναι κανείς σοβαρός και ουσιαστικός στο θέατρο.

Η παράσταση του *Σχολείου των γυναικών* από τη Νέα Σκηνή μπορεί να αποτελέσει ένα σχολείο για τους θεατές. Η σκηνοθεσία του Λευτέρη Βογιατζή είναι ένα σχολείο που διδάσκει το πώς παντρεύεται το κλασικό με το μοντέρνο, πώς φτάνει ο δημιουργός στην ουσία και την νεοτερικότητα χωρίς εντυπωσιασμούς και δήθεν μοντερνισμούς, πώς σεβόμαστε τα κείμενα και πώς τα πραγματώνουμε. Γιατί οι παραστάσεις του Βογιατζή αποδεικνύονται ένα καταστάλαγμα γνώσης που συσσωρεύεται μέσω της εργασίας και της συνεχούς έρευνας μέσα στα κείμενα και την σύγχρονη πρακτική του θεάτρου. Δημιουργός από εκείνους τους λίγους που δεν διαφημίζουν τη δουλειά τους αλλά η δουλειά τους είναι εκείνη που τους διαφημίζει.

Η συγγραφική πένα του Μολιέρου ασχολήθηκε επανειλημμένα, με εμμονή θα τολμούσα να πω, με το θέμα της απάτης, της απιστίας, της συζυγικής προδοσίας. Το ενδιαφέρον στην προκειμένη περίπτωση είναι πως ο κεντρικός ήρωας, ο Αρνόλφο, δεν είναι παντρεμένος. Άρα δεν ανήκει στους απατημένους συζύγους. Ο φόβος του μάλιστα για να μην μπει ποτέ σ' αυτή την κατηγορία τον οδηγεί στην επιλογή της μελλοντικής συζύγου του, στην ανατροφή και στην εκπαίδευση της. Όμως ο έρωτας αποδεικνύεται καλύτερος δάσκαλος από τις νουθεσίες και τις αυστηρές προφυλάξεις. Ακόμα και οι πιο αγνοί άνθρωποι μετουσιώνονται σε πονηρούς εραστές όταν τα βέλη του έρωτα τους σημαδεύουν. Ο έρωτας άλλωστε είναι διαχρονικός όπως και οι ανόητοι άνθρωποι που πιστεύουν πως θα τον κερδίσουν ή θα τον υποτάξουν.

Ο Λευτέρης Βογιατζής με υποκριτική τεχνική που έχει αποβάλει κάθε ίχνος εντυπωσιασμού, με φυσική εκφραστική προσέγγιση, με αμεσότητα και λιτότητα που στοχεύει απευθείας στις πιο ευαίσθητες χορδές του ρόλου και μεταφέρει αβίαστα χαρακτήρα και ήθη

απέδωσε με τον πιο καίριο τρόπο τον Αρνόλφο, τον μικρονοϊκό κύριο που θεωρεί πως μπορεί να κριτικάρει τους πάντες, να ελέγχει τη ζωή του και να τιθασεύει τα αισθήματα.

Επιτηδευμένη χρήση του λόγου και σχεδόν χορογραφημένη κίνηση αντιθέτως χρησιμοποιεί ο σκηνοθέτης στους δύο υπηρέτες: στον Αλαίν του Άγγελου Μπούρα και στην Ζωρζέτ της Αλεξάνδρας Λέρτας. Φιγούρες που πλάστηκαν ευφάνταστα και πλούσιες ενεργειακά ερμηνευμένες από δύο νέους, ταλαντούχους ηθοποιούς.

Το ίδιο επιτηδευμένος είναι και ο λόγος της Αγνής της Αγγελικής Παπούλια. Η έξοχα ρυθμική κίνηση της παραπέμπει στην κίνηση μιας καλοκουρδισμένης κουκλίτσας. Η παρουσία της Παπούλια στη σκηνή συνοδεύεται από σεμνότητα, τυφλή υπακοή και πειθαρχία στις σκηνοθετικές επιταγές ενώ εκπέμπει ένα σπάνιο υποκριτικό ήθος. Χαρακτηριστικά που είχαμε διαγνώσει ήδη από τις παραστάσεις της στον Μαρμαρινό και που τώρα γίνονται ολοένα και πιο διακριτά. Συνδυάζοντας την παιδική αθωότητα, την ειλικρίνεια και την πονηριά του έρωτα δημιούργησε ένα πλάσμα διαμετρικά αντίθετο από τον πονηρό, ανειλικρινή και αδέξιο στον έρωτα Αρνόλφο.

Ο Νίκος Κουρής, με μία φαινομενική απλότητα και φυσικότητα των εκφραστικών του μέσων - γιατί είναι εξαιρετικά δύσκολο το να φαίνεται κάτι στο θέατρο απλό-, έπλασε τον ερωτευμένο νεαρό Οράτιο, που παλεύει να κρατήσει την αγάπη της Αγνής.

Ο Προκόπης Πολίτης ως Συμβολαιογράφος παράγει συμπυκνωμένη ένταση, ενέργεια και πάθος. Ανάλογα, αλλά όχι τόσο δραστικά, λειτουργεί και ως Ορόντ (πατέρας Οράτιου), όπως και ο Στέργιος Νένες ως Ανρίκ, γαμπρός του Κρυζάλντ. Στο ρόλο του Κρυζάλντ, του φίλου του Αρνόλφου ο Άκης Βλουτής, ικανοποιητικός.

Την επιφύλαξη μου εκφράζω ως προς το σκηνικό που σχεδίασε η Έλλη Παπαγεωργακοπούλου. Εντυπωσιακό, προκλητικό αρχικά για το νου, με ενδιαφέρουσες εικαστικές παραπομπές αποδεικνύεται μη λειτουργικό, αν και ενδιαφέρον. Διάδρομοι και ανοίγματα, σκάλες και κούνιες, δυσκολεύουν περισσότερο την κίνηση των ηθοποιών και αντιμετωπίζουν λιγότερο τα προβλήματα χώρου. Τα κοστούμια της συνδυάζουν εμπνευσμένα την αθωότητα και την παιδικότητα με τη σοβαροφάνεια και την υπεκφυγή, αντιπαραβάλλοντας και οπτικά τους δύο αντίπαλους κόσμους.

Η μουσική του Νίκου Κυπουργού δραστική και ατμοσφαιρική. Η μετάφραση της Χρύσας Προκοπάκη υπήρξε αναμφισβήτητα οδηγός της παράστασης αφού συγκεντρώνει όλα τα χαρακτηριστικά της σκηνοθετικής διδασκαλίας. Ουσιαστική, χωρίς εντυπωσιασμούς και ψεύτικες γαρνιτούρες, εύηχη, σημερινή. Το έντυπο πρόγραμμα της παράστασης ακόμα μια φορά πολύτιμο εγχειρίδιο, με εξαιρετικές φωτογραφίες του Κώστα Ορδόλη.

Περιοδικό ΑΝΤΙ, τεύχος 819, Παρασκευή 11 Ιουνίου 2004